

Najaar 2012

Een nieuw kabinet treedt aan. Waar en hoe dit kabinet keuzes zal maken en zal bezuinigen houdt velen bezig. Op deze plaats leeft vooral de vraag naar de mate waarin de rekening zal terecht komen bij de zwaksten. Zeker die van buiten onze grenzen. Ondertussen proberen hulporganisaties hun targets te halen en hun werk voort te zetten. En Nederlanders blijven ondersteunen en meedoen. Ook wat San Marcos betreft. Wij gaan door met onze activiteiten met de bewoners daar. De laatste jaren is de aard van die activiteiten meer en meer veranderd. Er is steeds minder gekozen om spullen te schenken maar om plannen waarmee de Sanmarcensers zelf komen te steunen, als ze goed onderbouwd waren en voor ons financieel haalbaar. Ieder euro uit Helmond wordt bijna 3 dollar door de verdubbeling van Hivos. In 2012 zijn er drie grote projecten uitgewerkt die de komende jaren nodig zijn. "Alle kinderen naar school" wordt samen met de scholen, ASIDISAM en de gemeente uitgevoerd. Verder zijn er twee economische ontwikkelingsprojecten: het kweken van gecertificeerd zaalgoed in San Marcos en het steunen en ontwikkelen van het toerisme. Deze laatste twee kunnen de economische groei van het gebied aanjagen. Wij leveren niet het kapitaal maar door het opzetten van een kredietfonds samen met anderen hebben kleine ondernemers toegang tot kredieten. Allerlei bedrijven en groepen in San Marcos zijn betrokken. Zelfs de Ministeries in Managua staan positief en ondersteunen de projecten daadwerkelijk. Wij zijn blij dat er garen op de klos komt. 2013 wordt een bijzonder jaar. Daarom hebben we uw hulp weer opnieuw nodig. In dit bulletin staat informatie over de projecten en het bejaardenhuis Horizonte.

November staat in het teken van de Muurschildering in de OBS Brandevoort. Daar wordt ook het Inleefatelier Ingezet.

December kent de 30ste Levende Kerststal van het Dr.-Knippenbergcollege en de krant die dan huls aan huls wordt verspreid.

Januari is het begin van het belangrijke jaar 2013, het jaar dat in San Marcos het verschil wordt gemaakt.

Wij wensen u alvast een goed 2013!

Charles de Theije

JAN AARTS

Helmond-San Marcos verloor op 16 maart 2012 een vrijwilliger van het eerste uur.

In de jaren tachtig van de vorige eeuw vonden velen in Europa, dat het volk van Nicaragua

in Midden Amerika, na een revolutie en een oorlog, een kans verdient.

Ook in Helmond. Ook Jan Aarts. Hij was een van de eersten. Betrokken en actief in zijn directe omgeving. Maar ook daarbuiten waar men het veel minder heeft.

Zo hield San Marcos in Nicaragua hem bezig.

Nog meer toen hij de mensen zelf in 2000 had bezocht. Zolang zijn gezondheid het toeliet deed Jan mee.

De mooiste bloemen bij zijn afscheid waren de vele giften voor zijn vrienden daar.

DETTIG JAAR LEVENDE KERSTSTAL DR.-KNIPPENBERGCOLLEGE

In het weekend voor Kerst vindt voor de dertigste keer de levende Kerststal plaats in de aula van het Henricus gebouw aan de Ruusbroecklaan in Helmond. De opbrengst van deze stal en alle activiteiten komt al jaren ten goede aan San Marcos en vooral ook aan het bejaardenhuis Horizonte. In 2011 was de opbrengst 2800 euro. Voor onze stichting is het weekend voor Kerst al jarenlang het moment waarop in lokaal 5 de stand van zaken wordt uitgelegd.

Voor het Dr.-Knippenbergcollege is het ieder jaar weer opnieuw een tour de force om alles rond te krijgen en genoeg ouders te bewegen hun kind een klein uurtje af te staan. Voor Helmond is de kerststal de plaats waar veel families bij elkaar komen en de kersttijd beginnen. De baby's van toen zijn kinderen geworden, die op bezoek bij de beesten kwamen. De kinderen werden groter en hielpen mee met bouwen en sjouwen en kwamen met de familie mee. Tot slot kregen ze ook baby's die op hun beurt weer in de stal lagen en zo de cirkel rond maakten. En de oma's en opa's zagen dat het goed was. De vriendengroep Helmond San Marcos dankt alle vrijwilligers, leerlingen en de leiding van de school voor hun bijdrage aan de solidariteit met de mensen die het minder hebben. De bewoners van San Marcos en speciaal de bejaarden

van Horizonte varen er wel bij. Een bezoekje waard:

Zaterdag 22 december 14.00-20.00 uur en zondag 23 december van 10.00 – 17.00 uur.

De totale opbrengst is voor San Marcos.

Charles de Theije

Veel belangstelling van de kinderen

Voorlichtingsstand van de Stichting

SAN MARCOS EN HELMOND

De relatie tussen de gemeentes San Marcos en Helmond worden intenser; enkele jaren geleden (in 2007 om precies te zijn) werd de eerste stap gezet om de beide gemeentes wat dichterbij elkaar te brengen.

Sindsdien is er veel gebeurd, te veel om allemaal op te noemen.

Door nauwere contacten te onderhouden wordt beter duidelijk waar de noden van het gemeentebestuur van San Marcos liggen en kunnen we als gemeentelijke organisatie ook beter inschatten welke expertise we kunnen aanbieden.

Enkele medewerkers van de gemeente Helmond zijn in staat gesteld om hun kunde en kunnen ten dienste te stellen van Nicaragua in het algemeen en San Marcos in het bijzonder.

Expertise op het terrein van planmatig werken, huisvesting, financiën en sociale economie helpen het gemeentebestuur van San Marcos om meer grip te krijgen op deze beleidsterreinen.

Scholing van collega's hoort daarbij.

Veel projecten worden in gezamenlijkheid gedaan, samen met de stichting Helmond – San Marcos en met het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland – Nicaragua. >>

Maar ook met de VNG en met woningbouwverenigingen.

En vanzelfsprekend nog heel veel aandacht voor onderwijs in San Marcos, een stokpaardje van Helmond, waar veel resultaat wordt gehaald.

Wij zien dat het in San Marcos op het gemeentelijk vlak beter gaat, dat er vruchten worden geplukt van al die kennisoverdracht.

De vlag van Helmond

De vlag van San Marcos

We zijn er nog niet, we hebben nog veel op het programma staan.

Aan het eind van het jaar 2012 zijn er weer verkiezingen voor burgemeesters in Nicaragua. Het verleden heeft geleerd dat zo'n verkiezingsperiode niet het meest geschikte moment voor uitwisselingen is.

En na de verkiezingsuitslag is het maar afwachten hoe we inhoudelijk weer verder gaan.

DE VUURVOGEL SCHILDERT

Ook in 2011 was er in Helmond weer een muurschilder uit Nicaragua, Katy Centeno Escot.

De leerlingen van de groepen 8 van Brede Basisschool DE VUURVOGEL maakten in oktober met haar een kleurrijke muurschildering op panelen.

In Nicaragua is muurschilderen een traditie, cultureel erfgoed. Kinderen kennen al hun muurkranten op school. Als mensen iets duidelijk wil zeggen of kenbaar willen maken, komt het nogal eens kernachtig en in kleur op muur en schutting te staan.

Op de Vuurvogel hadden de leerlingen ook in woord en beeld iets klip en klaar te zeggen.
Namelijk dit:

IN 2015 GAAN ALLE KINDEREN NAAR SCHOOL

Burgemeester Fons Jacobs in actie

Het is een prachtig kunstwerk geworden

Ook dus in San Marcos in Nicaragua.

In Nicaragua gaan nog veel kinderen niet of maar heel kort naar school. En beroepsonderwijs is er nauwelijks. Zie elders in dit blad over het Millenniumdoelenproject Caminando Juntos, gesteund door de Gemeente Helmond, het Landelijk Beraad Stedenbanden en HIVOS.

In de eindgroepen van DE VUURVOGEL werd bij het muurschilderen gewerkt over die Millenniumdoelen voor ontwikkelingslanden.

Speciaal over Nicaragua, over het onderwijs daar in vergelijking met Nederland en de kansen van kinderen, die al vroeg moeten gaan werken om de kost te verdienen. Terwijl school voor kinderen toch de beste werkplaats is.

Bij het Festival Helmondiaal op 8 oktober werd de muurschildering van de VUURVOGEL gebruikt als openingsact. Met die boodschap over alle kinderen naar school.

DAAROM SCHILDERDE DE VUURVOGEL

WAT ME HET MEEST RAAKTE...

Vier weken was ik in San Marcos.

Natuurlijk werd me weer terug in Helmond door de leden van de Groep gevraagd: Hoe trof je het Opvanghuis aan?

Een prima sfeer, hardwerkende en vriendelijk personeel.

Wat me raakte waren de bewoners. Nog maar enkele jaren geleden bood het Opvanghuis onderdak aan ouderen die zichzelf konden verzorgen, die kranten lezen, verhalen over hun jeugd vertelden, dansten en zongen, hielpen bij het maken van piñatas, twee namen zelfs deel aan de alfabetiseringscursus en slaagden.

Gonsde het voorheen van de activiteiten, nu is het meer een zorgcentrum. Nu zit tweederde van de bejaarden in een rolstoel, kan niet zelfstandig douchen of naar het toilet. Ruim de helft van de bejaarden heeft hulp nodig bij het eten. Bij de warme maaltijd schieten alle personeelsleden te hulp. Bijna iedereen lijdt aan incontinentie, de hoeveelheid pampers is niet aan te slepen. Veel bejaarden zijn dement of Alzheimerpatiënt.

Toch verzamelt de directrice de mensen nog elke dag om zich heen om wat te praten en te zingen en voor zover mogelijk contact te houden met elkaar. Er wordt veel inzet gevraagd van het personeel.

Pampers, medische onderzoek, medicijnen e.d. Jagen de kosten op. Maar het zijn deze ouderen die ons nu het hardst nodig hebben.

Lies

Het geeft ook capaciteitstrainingen en begeleidt producenten namens het Ministerie. Het nationale zaadbedrijf INVERCAM garandeert de afname van de Individueel met boeren afgesproken opbrengst.

Door het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland-Nicaragua (LBSNN) is de opzet en werkwijze van het project in Nicaragua bestudeerd en met alle betrokkenen besproken. Vooral de onafhankelijke Inbreng van het Ministerie geeft voldoende garanties voor een goede uitvoering van het businessplan, dat een looptijd heeft van 4 jaar.

Helmond-San Marcos, het LBSNN en HIVOS nemen deze activiteit op in het Millenniumdoelenproject CAMINANDO JUNTOS. Een honderdtal kleine boeren in San Marcos worden in staat gesteld om deel te nemen.

Op basis van de gegarandeerde afnameprijs en de geschatte opbrengst kan een boer ca. \$ 400 netto verdienen per manzana (± 4.000 m²).

Aan het fonds dat door Helmond-San Marcos, het LBSNN en HIVOS bijeen wordt gebracht voegt CEPRODEL 40% microcrediet toe.

Een kans voor de gezinnen van kleine boeren in San Marcos.

LAAT U VERRASSEN DOOR ONBEKEND NICARAGUA ALS VAKANTIELAND

DAN KUNT U UW BIJDRAGE STORTEN OP: REKENINGNR. 819 789 240

ABN-AMRO T.N.V. HELMOND-SAN MARCOS.

NICARAGUA OP DE FLORIAD

Het Wereldpaviljoen op de Floriade trok veel publiek. In de kleurrijke stand werd aan tienduizenden vooral jongere bezoekers op een geheel eigen wijze het verhaal verteld van de Millenniumdoelen en van eerlijke handel.

Koningin Beatrix heeft bij haar bezoek aan de Floriade juist ook dit wereldpaviljoen gekozen. Scholieren demonstreerden games, boden video's en documentaires en betrokken bezoekers bij interactieve workshops.

Zo was er een Nicaraguaanse school gebouwd, waar in beeld werd gebracht hoe jongeren

Uitleg over het inleefatelier door Charles de Theije

zich onttrokken aan kinderarbeid om zich te ontwikkelen tot een eigen beroepsuitoefening.

Juist het wereldpaviljoen vormde een uitstekend decor, waarin voor het eerst het Belevingssatelliet Nicaragua kon worden ingezet. Het is een nagebouwd dorp, waarin vooral basisschoolleerlingen in rollenspelen zich inleven in een aantal heel reële werk- en leefsituaties, zoals de winkel, de bank, de school, de fabriek of de gezinssituatie. Een nieuw onderwijsmedium om kinderen hier het eens te laten meemaken, het leven van kinderen daar in Nicaragua.

Het wereldpaviljoen blijft behouden en wordt nu opgebouwd in Stijl. Het krijgt daar een permanente plaats in het Missiemuseum.

De stand van Nicaragua

HET INLEEFATELIER NICARAGUA

Vanuit Helmond en Deurne is het Inleefatelier Nicaragua vormgegeven. Tijdens Artimond hebben de bezoekers kennis kunnen maken van de vorm en inhoud van het atelier.

Het atelier is een verzameling spullen waarmee in een klaslokaal of aula een dorpje in Nicaragua nagebouwd kan worden. Rond het centraal pleintje staat een school, een bank, een winkel, een huisje en enkele bedrijfjes: een bonensorteerbedrijf en een kralenatelier. De leerlingen spelen alle bewoners van het dorp, van bankdirecteur tot schoenenpoetsers. Zij leren zo hoe het is om in zo'n dorpje te leven, wat kinderarbeid is en hoe belangrijk scholing kan zijn.

De trotse bouwer van het Inleefatelier Charles de Thelje

Er wordt 'serieus' les gegeven

Door enige tijd in het dorpje te leven en verschillende rollen te spelen ervaren ze de verschillen.

Het mobiele Inleefatelier gaat de komende maanden het hele land door. Samen met de muurschilder Het staat nu op de scholen waar de muurschilder werkt en het wordt ingezet bij manifestaties. In september is het gebruikt in Zoetermeer en Maastricht, Tilburg en Rijswijk staan nog op het programma. Maar ook Helmond komt aan de beurt. In week 46 en 47 beleven de leerlingen Nicaragua op de OBS Brandevoort en staat het bij de levende Kerststal op het dr. Knippenbergcollege.

Helmond is de thuisbasis van het Atelier. Op de gemeentewerf wordt de aanhanger geparkeerd en iedere maand wordt de inhoud door ons gecontroleerd en bijgehouden. Mocht Uw school interesse hebben, U mag me bellen: 0493 322348 of mailen charlesdethelje@hetnet.nl.

Charles de Thelje

NAAR SCHOOL OP FERNANDO ROJAS

In 2011 ging in San Marcos opnieuw een groep niet-schoolgaande kinderen naar school: 62 kwamen er voor het eerst en 89 kwamen er terug. Deze keer naar de drie basisscholen van Fernando Rojas.

In dit tweede jaar van het Millenniumdoelenproject "In 2015 Alle Jongens En Meisjes Naar School" werd door de gemeente San Marcos met de vrijwilligersorganisatie ACIDISAM weer stevig ingezet op schoolbezoek in enkele zeer arme stadswijken. Zoals al in 2010 gebeurde in enkele buitengebieden, waar uiteindelijk 189 kinderen van 7 tot 13 jaar voor het eerst of opnieuw naar school gingen. Veel kinderen in Nicaragua komen immers niet en nog meer kinderen vaak heel kort en onregelmatig op school. In San Marcos komt 25% van de met 6 jaar naar school komende kinderen niet toe aan het laatste jaar basisschool.

Er is bovendien nog veel kinderarbeid. Kinderen vullen het gezinsinkomen aan op het land en op de markt.

MAATREGELEN

- In totaal werden 16 klaslokalen opgeknapt en beter gebruiksklaar gemaakt. Het Ministerie van Onderwijs gaf intensieve trainingen aan leerkrachten, om de vakbekwaamheid te vergroten, vooral ook gericht op intensievere contacten met de ouders.
- Ouders van niet schoolgaande kinderen werden door vrijwilligers opgezocht en bij elkaar gebracht rond het hoe en waarom van het naar school gaan. Een Nicaraguaanse deskundige verzorgde trainingen.
- Er werd waar nodig uitrusting verstrekt, die nodig is voor schoolbezoek: schoeisel,

kleding, een tasje met schoolmateriaal. Ook meer boeken en didactisch materiaal op school.

- Er werd op toegezien dat kinderen niet met een lege maag op school zitten. Waar nodig werden maaltijden verstrekt.

WIE DRAAGT BIJ EN WIE DOET WAT

- De gemeente San Marcos kon enige bijdrage leveren in de renovatie van de 16 lokalen. Voor het totale scholenbestand van San Marcos is \$ 10.000 beschikbaar .
- Vanuit het fonds van de Stedenband Helmond-San Marcos, verdubbeld door het Landelijk Beraad Stedenbanden en HIVOS, werden de nieuwe daken voor de 16 lokalen bekostigd, de schooltoerusting, de leerkrachtentraining, de begeleiding van de ouders en een maaltijd op school. Voor een totaalbedrag van \$ 28.350.
- Voor betrokkenheid van ouders bij het schoolgaan maakten ouders bij toerbeurt zelf in groepjes eten klaar op school. En dat bleek goed te werken om de motivatie tot schoolbezoek bij kinderen en ouders te versterken.
- Het hele project werd ook in 2011 weer samen met school en gemeente gerund en financieel verantwoord door de NGO-groep ACIDISAM.

ACIDISAM

Deze Non-Gouvernementele-Organisatie bestaat uit vrijwilligers uit San Marcos zelf, die zich inzetten voor betere levensomstandigheden van alle inwoners. En ook voor meer betrokkenheid bij de gemeenschap San Marcos.

Zo wil de groep meer kleine economisch renderende activiteiten en ondernemingen van de grond krijgen. Schoolbezoek, alfabetisering van ouders en beter beroepsopleiding zien ze daarbij als een harde voorwaarden.

2012

Het schooljaar in Nicaragua is in februari begonnen. Het Millenniumdoelenproject Onderwijs wordt weer voortgezet. Activiteiten zijn gestart om een nieuwe groep van 150 kinderen voor eerst en weer opnieuw naar school te krijgen. Nu weer van het platteland.

EEN TRADITIONEEL GERECHT UIT NICARAGUA

Een Nacatamal is een typisch Nicaraguaanse gerecht en uniek voor Nicaragua, zowel in zijn naam en zijn culinaire combinatie. De Nacatamal is misschien wel de grootste productie binnen de traditionele Nicaraguaanse keuken en het is een evenement vaak gereserveerd voor zondag om halverwege de ochtend, het wordt meestal samen gegeten met vers brood en Nicaraguaanse koffie. Het is gebruikelijk om Nacatamals te genieten tijdens speciale gelegenheden (bijvoorbeeld kerstmis) en om familie en buren uit te nodigen.

Ingrediënten:

1 kilo maïsmeel

500 gram varkensvlees

wat reuzel van uitgebakken spek

2 grote uien, in plakjes

3 tenen knoflook fijngehakt

2 gesneden rode tomaten

2 paprika's (rood en groen), in reepjes

1 blikje zoete maïs

250 gram beetgaar gekookte rijst

2 gram paprika poeder of achiot

2 grote aardappelen, in plakjes

sap van 1 sinaasappel en 1 citroen

wat mint blaadjes

zout

water

chill peper naar smaak

banana-bladeren zijn bij een goede Toko verkrijgbaar

Bereiding:

Bereid maïs deeg met warm water, het sap van een zure sinaasappel en reuzel; kneed tot een glad vormbaar mengsel (Niet te hard of waterig) en voeg zout naar smaak.

Het varkensvlees wordt voorbereid met zout, zure sinaasappel, een beetje zwarte peper, achiot of paprika poeder, een beetje geraspte ui en gehakte knoflook.

Zodra het deeg glad is, worden de Nacatamals samengesteld door twee helften van

bananenbladeren kruislings te overlappen en leg in het midden (In deze volgorde): gemalen zoete maïs, varkensvlees, een beetje rijst, paprika, ui, tomaat, aardappel, knoflook, zout, een takje munt en kruidige chili congo of wat chili peper.

Deze banaanbladeren met alle ingrediënten kan wel een kwart kilo wegen, goede Nacatamales zijn gebonden met een touw (koks touw wat ook bij rollades gebruikt wordt) zorg dat er geen kookvocht naar binnen kan komen.

Kook de Nacatamales in een hoge pan op matig laag vuur, ongeveer 3 uur tot ze zacht en smakelijk zijn.

VOGELTJE OF KALENDER VOOR HET GOEDE DOEL

Voor slechts € 5,- is het vogeltje, of voor € 7,50 is de kalender, in Uw bezit.

De verjaardagskalender is een initiatief van de Stichting Helmond – San Marcos. Het resultaat is een mooie, smaakvolle kalender met foto's uit San Marcos Nicaragua.

Het kleurrijke vogeltje van balsahout is een typisch Nicaraguaans handwerkproduct. Iedereen kan een bijdrage leveren door deze artikelen te kopen, en ons te steunen om San Marcos verder te ontwikkelen en projecten te realiseren.

MEER INFORMATIE

In de loop van 23 jaar is er een echte vriendschapsband ontstaan tussen Helmond en San Marcos in Nicaragua. **Met uw hulp wordt die band nog sterker.**

Spreek het werk van de Stichting Helmond-San Marcos u aan? Heeft u interesse of wilt u meer van ons weten? Dat kan telefonisch of per brief bij:

- Jan van Dijk, Wilde Wingerd 16, 5708 DC, Helmond Tel. 0492 535652
- Jacqueline van de Ven, 1e Haagstraat 83, 5707 XN, Helmond Tel. 0492 541622
- Charles de Thelje, Randweg 22, 5754 RL, Deurne Tel. 0493 322348
- Luurt Boonstra, Kaukasus 26, 5706 PL, Helmond Tel. 0492 529308
- Jan Balvers, Einthovenstraat 16, 5707 EG, Helmond Tel. 0492 538624
- Ruud van Tour, Blauwborst 3, 5754 CZ, Deurne Tel. 0493 842653
- Lies van Mierlo, Burgemeester van Houtlaan 32, 5701 GH, Helmond Tel. 0492 775730

**SPREK HET WERK VAN DE STICHTING HELMOND-SAN MARCOS U AAN,
DAN KUNT U UW BIJDRAGE STORTEN OP:
REKENINGNR. 819 789 240 ABN-AMRO T.N.V. HELMOND-SAN MARCOS.**

Deze publicaties worden gesponsord door:

GERARD VAN HAL FOTOGRAFIE Helmond.

Vormgeving:

